NORAKSTS
Lieta Nr.A42821709
Lietvedības Nr.A3378-10/12

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2010.gada 22.decembrī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnesis Dz.Melbārdis,

piedaloties sūdzības iesniedzējas akciju sabiedrības „Latvijas Neatkarīgā Televīzija" pilnvarotajam pārstāvim *U.J.* un atbildētājas – Latvija Republikas – pusē pieaicinātās iestādes Nacionālās radio un televīzijas padomes pilnvarotajam pārstāvim *A.A.*,

2010.gada 1.decembrī Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu (Protokols RE Nr.000034) par akciju sabiedrības (turpmāk tekstā – AS) „Latvijas Neatkarīgā Televīzija" (vienotais reģistrācijas Nr.50003285371) saukšanu pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.[13] panta pirmās daļas.

Aprakstošā daļa

[1] 2009.gada 20.maijā Administratīvajā rajona tiesā saņemta AS „Latvijas Neatkarīgā Televīzija" (turpmāk tekstā – Sūdzības iesniedzēja) sūdzība par Nacionālās radio un televīzijas padomes (turpmāk tekstā – Padome) 2009.gada 9.aprīļa lēmuma Nr.43 (turpmāk tekstā – Lēmums) atcelšanu, ar kuru tika nolemts saukt Sūdzības iesniedzēju pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk tekstā – LAPK) 166.[13] panta pirmās daļas.

[2] No lietas materiāliem izriet turpmāk minētais:

[2.1] 2009.gada 12.martā Nacionālās radio un televīzijas padomes Monitoringa centrs sastādīja ziņojumu, kurā norādīja, ka 2009.gada 10.martā Sūdzības iesniedzēja, izplatot programmu televīzijā „LNT", pārkāpa Radio un televīzijas likuma 22.panta pirmās daļas nosacījumus.

[2.2] Padome 2009.gada 26.marta sēdē izskatīja Padomes Monitoringa centra 2009.gada 12.marta ziņojumu un nolēma ierosināt administratīvo lietvedību un uzaicināja Sūdzības iesniedzēju ierasties 2009.gada 1.aprīlī administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšanai.

[2.3] 2009.gada 1.aprīlī, plkst.11.30, Padomes priekšsēdētājs Sūdzības iesniedzējai sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu RE Nr.000034 (turpmāk tekstā – Protokols) par to, ka Sūdzības iesniedzēja 2009.gada 10.martā izplatīja programmu, iekļaujot neatdalītu reklāmu, līdz ar to, pārkāpjot Radio un televīzijas likuma 22.panta pirmo daļu. Atbildība par minēto pārkāpumu ir paredzēta LAPK 166.[13] panta pirmajā daļā.

[2.4] 2009.gada 9.aprīlī Padome pieņēma Lēmumu, ar kuru nolēma sodīt Sūdzības iesniedzēju pēc LAPK 166.[13] panta pirmās daļas, uzliekot naudas sodu Ls 1000 apmērā, par Radio un televīzijas likuma 22.panta pirmās daļas pārkāpumu.

[3] Pārsūdzētais Lēmums pamatots ar šādiem argumentiem:

Lēmums tika pieņemts, ievērojot Sūdzības iesniedzējas 2009.gada 6.aprīļa paskaidrojumus Nr.98 administratīvā pārkāpuma lietā, kā arī to, ka Sūdzības iesniedzējas pārstāvis mutvārdu paskaidrojumos daļēji atzina pārkāpumu, proti, reklāmas izvietošanas nosacījumu pārkāpumu pirms un pēc sporta ziņām.

Sūdzības iesniedzējai jau iepriekš tika piemēroti administratīvie sodi.

[4] Nepiekrītot Padomes pieņemtajam Lēmumam, Sūdzības iesniedzēja to pārsūdzēja, iesniedzot sūdzību Administratīvajā rajona tiesā, kurā norādīts turpmāk minētais.

[4.1] Padomes monitoringa centra ziņojumā norādīts, ka vairākos priekšreklāmas blokos sponsoru klipi netiek atdalīti kā reklāma.

2008. gada 6.martā Padome pieņēma lēmumu Nr.32 „Par Radio un televīzijas likumā noteikto reklāmas un sponsorēšanas noteikumu piemērošanu raidorganizācijām", kurš atbilstoši lēmuma 8. punkta noteikumiem, tika nosūtīts visām Latvijas Republikas jurisdikcijā esošajām raidorganizācijām.

Ņemot vērā to, ka minētais lēmums tika nosūtīts visām raidorganizācijām un to, ka atbilstoši Radio un Televīzijas likuma noteikumiem viena no Padomes funkcijām ir kontrolēt šī likuma izpildi, Sūdzības iesniedzēja uzskatīja, ka Padomes lēmums tai ir saistošs.

Minētā lēmuma 1.7. punktā ir noteikts, ka, ja sponsoru norādes tiek iekļautas raidījuma pašreklāmā, tad šī sponsora norāde netiek uzskatīta par reklāmu un netiek ieskaitīta kopējā reklāmas laikā, jo pašreklāma ir raidorganizācijas informācija par tās programmām un raidījumiem un tās būtība ir sniegt informāciju skatītājiem un klausītājiem par raidījumu.

[4.2] 2008.gada 11.decembrī Padome pieņēma lēmumu Nr. 158 „Par Radio un televīzijas likumā noteikto reklāmas un sponsorēšanas noteikumu piemērošanu raidorganizācijām". Šajā Padomes lēmumā, kurš tāpat kā 2008.gada 6.marta lēmums Nr.32 tika nosūtīts visām Latvijas Republikas jurisdikcijā esošajām raidorganizācijām, nav ietverts punkts par sponsoru norāžu ietveršanu pašreklāmā, taču nav arī norādes, ka sponsoru norādes pašreklāmā būtu aizliegtas.

Sūdzības iesniedzējai nav saprotama Padomes nekonsekventā rīcība, nenorādot pamatojumu, 2008. gada 11.decembra lēmumā neiekļaut punktus par pašreklāmā ietvertajām sponsoru norādēm.

Pēc 2008.gada 11.decembra lēmuma pieņemšanas Padome nav paskaidrojusi minētā lēmuma izdošanas lietderību, jo izņemot lēmuma punktus par pašreklāmu jaunajiem reklāmas veidiem, 2008.gada 11.decembra lēmums ir izteikts gandrīz identiski 2008. gada 6.marta lēmumam.

Līdz ar to, ja sponsoru norāde pašreklāmā nav jāieskaita reklāmas apjomā, tā netiek atzīta par reklāmu un no tā savukārt izriet, ka uz to neattiecas Radio un televīzijas likuma 22.panta pirmā daļā ietvertie noteikumi par reklāmas atdalīšanu no pārējās programmas.

Ņemot vērā augstāk minēto, Pieteicējs uzskata, ka sponsoru norādīšana pašreklāmā un šādu norāžu neatdalīšana no pārējās programmas ir tiesiska un uz sponsoru norādēm pašreklāmā nav attiecināmi Radio un televīzijas likuma 22. panta pirmās daļas noteikumi.

[4.3] Sūdzības iesniedzēja nepiekrīt Padomes Monitoringa centra ziņojumam un uzskata, ka minētās reklāmas ir tikušas nodalītas, ievērojot Radio un televīzijas likuma 22. panta pirmās daļas noteikumu.

Sūdzības iesniedzējas reklāmas no pārējās programmas nodalītas vai nu ar uzrakstu „reklāma", vai arī izvietojot reklāmu reklāmas blokos, kas ir nodalīti no programmas ar optiski un/vai akustiski uztveramiem „reklāmas aizliktņiem".

[4.4] Papildus Sūdzības iesniedzēja norāda, ka Lēmumā Padome nav norādījusi tieši par kāda veida pārkāpumiem Sūdzības iesniedzēja ir sodīta, jo Lēmumā ir norādīta tikai atsauce uz Radio un televīzijas likuma 22. panta pirmo daļu un atsauce uz Monitoringa centa 2009.gada 12.marta ziņojumu. Minētajā Radio un televīzijas likuma panta pirmā daļa ir ļoti plaša un var ietvert vairākus pārkāpumus, tajā skaitā, pārkāpumi, kas saistīti ar reklāmas valodas pārkāpumiem.

[4.5] Lēmums nesatur visas Administratīvā procesa likuma 67.pantā noteiktās rakstveidā izdotā administratīvā akta sastāvdaļas, kā, piemēram, administratīvā procesa dalībnieka viedokļus un fakta izklāstu.

Sūdzības iesniedzēja arī uzskata, ka gadījumos, kad programmā tiek konstatēs Radio un televīzijas likuma pārkāpumi, Padomei būtu pienākums nevis nekavējoties sodīt Sūdzības iesniedzēju par attiecīgo pārkāpumu, bet to informēt un uzdot veikt attiecīgas darbības, lai šādi pārkāpumi neatkārtotos.

[5] 2009.gada 6.augusta paskaidrojumā Padome uztur Lēmumā minētos argumentus.

Papildus paskaidrojumos norādīts, ka LAPK 7.panta otrā daļa nosaka, ka lietvedība par administratīvajiem pārkāpumiem veicama, stingri ievērojot likumību. Minētā likuma 274.pantā ir noteiktas lēmuma administratīvo pārkāpumu lietā sastāvdaļas.

Padome uzskata, ka Padome ir pilnā mērā un pareizi ievērojusi likuma nosacījumus, piemērojot administratīvo sodu. Administratīvās lietas materiālos ir precīzi norādīti konstatētie pārkāpumi. Uz pārkāpumu izskatīšanu tika aicinātas televīzijas raidorganizācijas amatpersonas, tika ņemti vērā mutvārdu un rakstveida paskaidrojumi.

Izvērtējot sūdzībā norādītos argumentus, Padome secina, ka tie ir kļūdaini un neatbilstoši lietas faktiskajiem apstākļiem.

Lēmumā un protokolā ir uzskaitīti pārkāpumi un ir iekļauta atsauce uz Monitoringa centra ziņojumu, kurā ir precīzi norādīti konstatētie pārkāpumi un tie ir skaidri un nepārprotami.

Piemērojot administratīvo sodu Ls 1000 apmērā, Padome vadījās no Radio un televīzijas likuma 46.panta devītās daļas nosacījumiem, kas paredz soda apmēra noteikšanu atkarībā no konstatēto pārkāpuma smaguma, biežuma un bīstamības. Padome izvērtēja arī Sūdzības iesniedzējas iepriekšējo darbību un ņēma vērā iepriekš piemērotos sodus, ko norādīja arī pieņemtā Lēmuma 7.punktā.

[6] Tiesas sēdē Sūdzības iesniedzējas pārstāvis prasību uzturēja, pamatojoties uz sūdzībā minētajiem argumentiem.

Padomes pārstāvis pieteikumu neatzina, pamatojoties uz Lēmumā un Paskaidrojumos tiesai ietverto argumentu pamata.

Motīvu daļa

[7] Tiesa, pārbaudot lietas materiālus un noklausoties lietas dalībnieku paskaidrojumus, atzīst, ka sūdzība ir nav pamatota un ir noraidāma.

[8] Sūdzības iesniedzēja ir saukta pie administratīvās atbildības un sodīta par LAPK 166.^{13} panta pirmajā daļā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu. LAPK 166.^{13} panta pirmajā daļā ir noteikts (redakcijā, kas bija spēkā pārkāpuma izdarīšanas laikā – 2009. gada 10. martā), ka par noteiktās kārtības pārkāpšanu reklāmas sniegšanā vai izplatīšanā — uzliek naudas sodu fiziskajām personām līdz simt latiem, bet juridiskajām personām — līdz tūkstoš latiem.

Kā izriet no lietā esošā 2009.gada 12.martā Padomes Monitoringa centra sastādītā ziņojuma, Sūdzības iesniedzēja 2009.gada 10.martā, izplatot programmu „LNT", ir pārkāpusi Radio un televīzijas likuma 22.panta pirmās daļas nosacījumus *(lietas 39.-40.lapa)*. Pamatojoties uz šo ziņojumu, Padome 2009.gada 26.marta sēdē ir nolēmusi ierosināt administratīvā pārkāpuma lietvedību. Attiecīgi par minēto faktu 2009.gada 1.aprīlī Padomes priekšsēdētājs, piedaloties Sūdzības iesniedzējas pārstāvim, ir sastādījis Protokolu *(lietas 41.lapa)*, no kura izriet, ka Sūdzības iesniedzēja 2009.gada 10.martā ir izplatījusi programmu, pārkāpjot reklāmas sniegšanas kārtības noteikumus.

No Padomes Monitoringa centra 2009.gada 12.martā sastādītā ziņojuma, kas ir pamats administratīvā pārkāpuma lietvedības uzsākšanai, izriet, ka Sūdzības iesniedzēja 2009.gada 10.martā ir izplatījusi programmu, iekļaujot neatdalītu reklāmu. Proti, programmā iekļaujot 16 neatdalītus klipus (neatdalītu reklāmu) seriālā „Cerību iela" –

„seriālu piedāvā MAXIMA sadarbībā ar CALGONIT", kā arī klīnikas PREMIUM MEDICAL, PTA veikali, SAULES SALONS, apkures katlu BUDERUS neatdalītu reklāmu.

[9] LAPK 166.[13] panta pirmajā daļā ir vispārīgi noteikts, ka administratīvā atbildība iestājas par noteiktās kārtības pārkāpšanu reklāmas sniegšanā vai izplatīšanā, bet nav noteikts, ka persona ir saucama pie administratīvās atbildības par neatdalītas reklāmas iekļaušanu raidījumos. Lai atklātu LAPK 166.[13] panta pirmajā daļā iekļautās normas saturu, ir nepieciešams izanalizēt speciālās tiesību normas – Radio un televīzijas likuma 22.panta pirmās daļas – saturu, kas jau precīzi noteic, kādas prasības ir reklāmas sniegšanā vai izplatīšanā elektroniskos masu saziņas līdzekļos, tostarp arī televīzijā.

Radio un televīzijas likuma 22.panta pirmajā daļā (redakcijā, kas bija spēkā *pārkāpuma izdarīšanas laikā) ir noteikts, ka reklāmai un televeikalam jābūt viegli identificējamiem un skaidri, ar optiskiem vai akustiskiem līdzekļiem atdalītiem no citām programmas daļām*.

[10] Padomes Monitoringa centrs, veicot pārbaudi, ir konstatējis, ka Sūdzības iesniedzējas atsevišķos raidījumos ietvertā reklāma nav bijusi viegli identificējama un skaidri, ar optiskiem vai akustiskiem līdzekļiem atdalīta no citām programmas daļām.

Izvērtējot lietas faktiskos apstākļus, Lēmuma pamatojumu, kas atspoguļojās Padomes Monitoringa centra 2009.gada 12.martā sastādītajā ziņojumā, kā arī Sūdzības iesniedzējas rakstiskās un mutiski sniegtās iebildes un Padomes paskaidrojumus tiesas sēdē, tiesa konstatē, ka lietā pēc būtības nepastāv strīds par to, ka Padomes Monitoringa centra ziņojums attiecībā par LNT izplatīto neatdalīto reklāmu atbilst faktiskajiem apstākļiem *(skat. arī tiesas sēdes protokolu (lietas 55.lapa))*.

Lai gan pieteikumā Sūdzības iesniedzēja ir norādījusi, ka nepiekrīt Padomes Monitoringa centra ziņojumā minētajam, ka klīnikas PREMIUM MEDICAL, PTA veikali, SAULES SALONS reklāma nav bijusi identificējama kā reklāma, tomēr nav iesniegti pierādījumi, kā tieši ir izpaudusies šo reklāmu nodalīšana no raidījuma, un vai tas atbilst Radio un televīzijas likuma 22.panta pirmās daļas, kā arī 23. panta nosacījumiem. Tiesai nav pamata arī neticēt neatkarīgas institūcijas – Padomes Monitoringa centra ziņojumā ietverto faktu izklāstam. Turklāt, kā izriet no lietas materiāliem, iebildes nav celtas par reklāmas klipu „sporta ziņas piedāvā Buderus...".

Tādējādi secināms, ka Sūdzības iesniedzēja 2009.gada 10.martā ir izplatījusi programmu, iekļaujot neatdalītu reklāmu, un ir pamatoti saukta pie administratīvās atbildības par LAPK 166.[13] panta pirmās daļas pārkāpumu.

[11] Tiesa arī konstatē, ka Sūdzības iesniedzēja pieteikumā tiesai, kā arī tiesas sēdē pamatā ir norādījusi, ka nepiekrīt Padomes viedoklim, ka raidījuma pašreklāma nedrīkst saturēt sponsoru reklāmu. Proti, Sūdzības iesniedzēja ir norādījusi, ka Padomes Monitoringa centra 2009.gada 12.martā sastādītajā ziņojumā ir teikts, ka Sūdzības iesniedzējas programmās ir konstatēta arī pašreklāma, kas satur sponsoru reklāmu, lai gan to tieši neaizliedz normatīvie akti, kas regulē reklāmas izplatīšanu elektroniskajos sabiedrības saziņas līdzekļos, kā arī tieši neaizliedz pašas Padomes izdotie priekšraksti.

Iepazīstoties ar lietas materiāliem, tiesa konstatē, ka Sūdzības iesniedzēja nav tikusi saukta pie administratīvās atbildības par pašreklāmās ietverto sponsoru reklāmu rādīšanu, bet gan par neatdalītas reklāmas izvietošanu, līdz ar to šis arguments nav attiecināms uz izskatāmo lietu.

Vienlaikus tiesa var piekrist Sūdzības iesniedzējai, ka Padome, savu Lēmuma pamatojumu balstot uz Monitoringa centra 2009.gada 12.marta ziņojumu, nav precīzi norādījusi, par kādu Monitoringa centra ziņojumā ietverto punktu pārkāpumu Sūdzības iesniedzēja tiek saukta pie administratīvās atbildības. Tomēr, kā var redzēt no Lēmuma 4. punkta, Lēmums ir balstīts uz lietā sastādīto Protokolu, no kura, savukārt, ir skaidri redzams, ka Sūdzības iesniedzējas pārkāpums ir tieši neatdalītas reklāmas izplatīšana, nevis pašreklāmās ietverto sponsoru reklāmu izplatīšana.

[12] Padome ar Lēmumu ir nolēmusi Sūdzības iesniedzējai uzliekt naudas sodu Ls 1000 apmērā, proti, izskatāmajā lietā Sūdzības iesniedzējai ir piemērojusi maksimālo iespējamo naudas sodu.

Saskaņā ar LAPK 32. pantu sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem. Uzliekot sodu, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

No Lēmuma redzams, ka Sūdzības iesniedzēja jau iepriekš gada laikā ir tikusi saukta pie administratīvās atbildības un sodīta pār līdzīgu pārkāpumu izdarīšanu četras reizes. Proti, Padome ir konstatējusi Sūdzības iesniedzējas vainu pastiprinošu apstākli, turklāt līdzīgi pārkāpumi arī pēc soda piemērošanas ir vairāk kārt atkārtojušies.

Tiesas ieskatā piemērotais sods ir samērīgs gan ņemot vērā vainu pastiprinošos apstākļus, gan to, ka Sūdzības iesniedzējas televīzija LNT ir nacionālā televīzija, kuras raidījumus skatās visā Latvijas teritorijā. Tāpat tiesa uzskata, ka sodam ir jāsasniedz tā preventīvs mērķis, proti, tas, lai personas turpmāk neizdarītu administratīvos pārkāpumus. Lai šo mērķi sasniegtu, sods Ls 1000 apmērā tādai kompānijai kā a/s „Latvijas Neatkarīgā Televīzija" nav vērtējams kā pārmērīgi apgrūtinošs. Tiesa, cita starpā, arī atzīmē, ka jau Lēmuma pieņemšanas brīdī likumdevējs LAPK 166.[13] panta pirmās daļas sankcijas maksimālo apmēru bija palielinājis līdz Ls 5000, kas norāda uz to, ka nelielu sodu piemērošana lielām kompānijām nav sasniegusi savu mērķi. Līdz ar to tiesas ieskatā Padomes piemērotais sods ir atbilstošs lietas apstākļiem un pārkāpuma smagumam.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.panta pirmās daļas 1.punktu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

atstāt negrozītu Nacionālās radio un televīzijas padomes 2009.gada 9.aprīļa lēmumu Nr.43, bet akciju sabiedrības „Latvijas Neatkarīgā Televīzija" sūdzību **noraidīt.**

Tiesas spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnesis /paraksts/ Dz.Melbārdis

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas

tiesnesis _____ Dz.Melbārdis
Rīgā, 2010.gada 22.decembrī